

“А” ХУВИЛБАР

1. Хүмүүс хэрэгцээгээ хангах, зөрчил маргаан, эмх замбараагүй байдалд хүргэхгүйн тулд үүргээ хуваарилан, зохион байгуулалтад орж, хянаж зохицуулах замаар амьдарч буй хамтын амьдралын хэлбэр бол..... юм. Цэгийн оронд тохирох утгыг нөхнө үү.

/1 оноо/

- A. Нийгмийн байр суурь В. Нийгмийн бүтэц С. Нийгэм
D. Нийгмийн үүрэг Е. Нийгмийн институт

2. Хүүхдүүд хамтран тоглох явцдаа дүрмээ хэлэлцэн тогтож, зохион байгуулалтад орж, бие даасан шийдвэр гаргах, гэр бүлээс гадуурх үйл ажиллагаанд оролцоход суралцдаг. Энэ нь нийгэмшилтийн аль агентад хамаарах вэ?

/1 оноо/

- A. Сургууль В. Үе тэнгийнхэн С. Гэр бүл
D. Хэвлэл мэдээлэл Е. Ажлын байр

3. Доорх ойлголтуудыг тодорхойлолттой нь зөв харгалзуулна уу. /3 оноо/

a	Нийгмийн гажуудал (девиаци)	1	Нийгмийн хэм хэмжээ, хүлээлтэд нийцэх төлөвийг хэлнэ.
b	Аялдах үйлдэл (конформист)	2	Гажуудлыг арилгах үүднээс нийгмийн гишүүдийн зүгээс гажуудагчийг шийтгэх, засан хүмүүжүүлэх зэрэг хэлбэрээр авч буй арга хэмжээнүүдийн цогц юм.
c	Нийгмийн хяналт	3	Нийгэм, нийгмийн бүлгийн олонх гишүүдийн хүлээн зөвшөөрсөн хэм хэмжээ, хүлээлттэй үл нийцэх төлөвийг хэлнэ.

- A. a1, b2, c3 В. a1, b3, c2 С. a3, b2, c1
D. a3, b1, c2 Е. a2, b3, c1

4. Тоон судалгааны аргын онцлогийг тэмдэглэнэ үү. /1 оноо/

- A. Задгай мэдээллээс ерөнхий сэдэв, нотолгоо гаргахыг зорино
B. Мэдээлэл нь ажиглагдсан зан үйл, үг яриа байна
C. Мэдээллийн утгыг ойлгох, дүрслэн харуулахаар зорино
D. Стандарчлагдсан загварын дагуу үр дүнг бичих албагүй
E. Математик статистикийн аргуудаар шинжилгээ хийнэ

5. ХХ зуунд Монгол улсын хүн ам 647.5 мянгаас 2373.5 мянга болж бараг 4 дахин өссөн нь нийгмийн ямар үзэгдэлтэй холбоотой вэ? /1 оноо/

- A. Нийгмийн өөрчлөлт В. Нийгмийн давхраажилт
C. Нийгмийн гажуудал D. Нийгмийн судалгаа Е. Нийгмийн бүтэц

6. Нийгмийн гишүүд хувийн болон нийгмийн шинжээрээ зааглагдан хуваагдах нь нийгмийн ямар үзэгдэл вэ? /1 оноо/

- A. Нийгмийн нийтлэг В. Нийгмийн давхраажилт
C. Нийгмийн ялгарал D. Тэгш бус байдал Е. Нийгмийн давхраа

7. “Тун бага хувийг эзэлдэг ч нийгмийн баялгийн дийлэнх хэсгийг эзэмшдэг. Нийгмийн байр суурь нь үе залгамжилдаг” энэ шинжүүд нийгмийн ямар ангид хамаарах вэ?

/1 оноо/

- A. Дээдийн доод В. Дээдийн дээд С. Дундын дээд
D. Дундын дунд Е. Ажилчин анги

8. Нийгмийн давхраажилтыг судлах зөрчилдөөний онолын гол хандлагыг тэмдэглэнэ үү. /1 оноо/

- A. Бүх нийгэмд байр суурийн нэр хүндээс хамаарсан шатлал оршин байдаг.
- B. Нэр хүнд, ажил мэргэжлийн байр суурийн ялгарал бол нийгмийн давхраажилтын суурь шалтгаан мөн
- C. Хөдөлмөрийн хуваарь нийгмийн зохион байгуулалтын үндэс болохын зэрэгцээ тэгш бус байдалд хүрэх үндсэн шалтгаан мөн
- D. Эрх мэдэл бүхий хэсэг өөрийн ашиг сонирхлоо хэрэгжүүлэх давуу нөхцөлд байх бол бусад нь тэрхүү ашиг сонирхлыг хэрэгжүүлэхээр нөхцөлд байна
- E. Нийгмийн давхраажилт бол уламжлал, тогтсон байдлаас шалтгаалан өөрөө жам ёсоор оршин тогтнодог үзэгдэл мөн

9. Бүтэц-чиг үүргийн онолын үүднээс Янки хотын нийгмийн давхраажилтыг судалсан судлаач Л. Уорнерын жишээ загвар аль нь вэ? /2 оноо/

- A. Дэлгүүрийн эзэн, эмчийг нэр хүндээр өөрөөсөө илүү гэж үзвэл түүнийг дэлгүүрийн эзэнээс дээд ангид оруулж судална.
- B. Ер бусын хүчинтэй харилцахыг онцгой чухал гэж үзэх нийгэмд шашны зүтгэлтэн, санваартан, бөө, шидтэний байр суурь илүү өндрөөр үнэлэгдэнэ.
- C. Байгууллагад хувь хүмүүс материаллаг урамшуулал авах, эрх чөлөөтэй байх, нэр хүндтэй байх, чөлөөт цаг ихтэй байх зэрэг олон янзын ашиг сонирхолтой байна.
- D. Их хэмжээний баялгийг шинээр олж авсан баяныг бус, харин ядуурч хоосорсон язгууртныг хүмүүс илүүтэй хүндэтгэдэг.
- E. Ажил мэргэжлийн нэр хүндийн зэрэглэлийг тухайн хүний боловсрол, орлогын хэмжээгээр тодорхойлдог.

“В”ХУВИЛБАР

1. Социологич В. Занден “Нийгмийн хэсэг, элементүүдийн хооронд бэхжсэн тогтвортой харилцаа холбоо бол юм” гэжээ. Цэгийн оронд тохирох утгыг нөхнө үү. /1 оноо/

- A. Нийгмийн байр суурь
- B. Нийгэм
- C. Нийгмийн бүтэц
- D. Нийгмийн үүрэг
- E. Нийгмийн институт

2. Анги танхимдаа дүрсгүйтэхгүй байх, даалгаврыг нягт нямбай гүйцэтгэх, сургуулийн дэг журмыг баримтлах зэрэг замаар хүүхэд нийгэмшиж байдаг. Энэ нь нийгэмшилтийн аль агентад хамаарах вэ? /1 оноо/

- A. Гэр бүл
- B. Сургууль
- C. Үе тэнгийнхэн
- D. Хэвлэл мэдээлэл
- E. Ажлын байр

3. Доорх ойлголтуудыг тодорхойлолттой нь зөв харгалзуулна уу. /3 оноо/

a	Нийгмийн гажуудал (девиаци)	1	Нийгмийн хэм хэмжээ, хүлээлтэд нийцэх төлөвийг хэлнэ.
b	Аялдах үйлдэл (конформист)	2	Гажуудлыг арилгах үүднээс нийгмийн гишүүдийн зүгээс гажуудагчийг шийтгэх, засан хүмүүжүүлэх зэрэг хэлбэрээр авч буй арга хэмжээнүүдийн цогц юм.
c	Нийгмийн хяналт	3	Нийгэм, нийгмийн бүлгийн олонх гишүүдийн хүлээн зөвшөөрсөн хэм хэмжээ, хүлээлттэй үл нийцэх төлөвийг хэлнэ.

- A. a1, b2, c3
- B. a1, b3, c2
- C. a3, b2, c1
- D. a3, b1, c2
- E. a2, b3, c1

4. Чанарын судалгааны аргын онцлогийг тэмдэглэнэ үү. /1 оноо/
 А. Цөөн тооны хувьсагч хоорондын хамаарлыг шалгахыг зорино
 В. Хэмжилтийг мэдээлэл цуглуулахаас өмнө хийж стандартчлана
 С. Задгай мэдээллээс ерөнхий сэдэв, нотолгоог олж авахад дүн шинжилгээ хийнэ
 D. Стандартчлагдсан загварын дагуу үр дүнг бичнэ
 E. Математик статистикийн аргуудаар шинжилгээ хийнэ
5. ХХ зуунд дэлхийн хүн ам 1.65 тэрбумаас 6 тэрбум болтлоо өссөн нь нийгмийн ямар үзэгдэлтэй холбоотой вэ? /1 оноо/
 А. Нийгмийн бүтэц В. Нийгмийн давхраажилт
 С. Нийгмийн гажуудал D. Нийгмийн судалгаа E. Нийгмийн өөрчлөлт
6. Эдийн засгийн баялаг, нэр хүнд, эрх мэдэлд хүрэх адил бус боломж, нөхцлийг нийгмийн ямар ойлголтоор илэрхийлдэг вэ? /1 оноо/
 А. Тэгш бус байдал В. Нийгмийн давхраажилт С. Нийгмийн нийтлэг
 D. Нийгмийн ялгарал E. Нийгмийн давхраа
7. “Тун цөөн хувийг эзэлнэ. Нийгмийн байр суурь нь харьцангуй нээлттэй байдаг” энэ шинжүүд нийгмийн ямар ангид хамаарах вэ? /1 оноо/
 А. Дундын дунд В. Дээдийн дээд С. Дундын дээд
 D. Дээдийн доод E. Ажилчин анги
8. Нийгмийн давхраажилтыг судлах шүүмжлэлт онолын гол хандлагыг тэмдэглэнэ үү. /1 оноо/
 А. Бүх нийгэмд байр суурийн нэр хүндээс хамаарсан шатлал оршин байдаг.
 В. Нэр хүнд, ажил мэргэжлийн байр суурийн ялгарал бол нийгмийн давхраажилтийн суурь шалтгаан мөн
 С. Өмч болон эрх мэдлийн ялгарал байх бөгөөд төр нь ноёрхогч ангийн эрх ашгийг хэрэгжүүлэхэд үйлчилж байдаг
 D. Хөдөлмөрийн хуваарь нийгмийн зохион байгуулалтын үндэс болохын зэрэгцээ тэгш бус байдалд хүрэх үндсэн шалтгаан мөн
 E. Нийгмийн давхраажилт бол уламжлал, тогтсон байдлаас шалтгаалан өөрөө жам ёсоор оршин тогтнодог үзэгдэл мөн
9. Бүтэц-чиг үүргийн онолын үүднээс нийгмийн давхраажилтыг судалсан судлаач Т. Парсонсын жишээ загвар аль нь вэ? /2 оноо/
 А. Дэлгүүрийн эзэн, эмчийг нэр хүндээр өөрөөсөө илүү гэж үзвэл түүнийг дэлгүүрийн эзнээс дээд ангид оруулж судална.
 В. Ер бусын хүчинтэй харилцахыг онцгой чухал гэж үзэх нийгэмд шашны зүтгэлтэн, санваартан, бөө, шидтэний байр суурь илүү өндрөөр үнэлэгдэнэ.
 С. Байгууллагад хувь хүмүүс материаллаг урамшуулал авах, эрх чөлөөтэй байх, нэр хүндтэй байх зэрэг олон янзын ашиг сонирхолтой байна.
 D. Их хэмжээний баялгийг шинээр олж авсан баяныг бус, харин ядуурч хоосорсон язгууртныг хүмүүс илүүтэй хүндэтгэдэг.
 E. Ажил мэргэжлийн нэр хүндийн зэрэглэлийг тухайн хүний боловсрол, орлогын хэмжээгээр тодорхойлдог.

“С” ХУВИЛБАР

1. Хүмүүс хэрэгцээгээ хангах, зөрчил маргаан, эмх замбараагүй байдалд хүргэхгүйн тулд үүргээ хуваарилан, зохион байгуулалтад орж, хянаж зохицуулах замаар амьдарч буй хамтын амьдралын хэлбэр бол..... юм. Цэгийн оронд тохирох утгыг нөхнө үү. /1 оноо/

- A. Нийгэм В. Нийгмийн бүтэц С. Нийгмийн байр суурь
D. Нийгмийн үүрэг Е. Нийгмийн институт

2. Анги танхимдаа дүрсгүйтэхгүй байх, даалгаврыг нягт нямбай гүйцэтгэх, сургуулийн дэг журмыг баримтлах зэрэг замаар хүүхэд нийгэмшиж байдаг. Энэ нь нийгэмшилтийн аль агентад хамаарах вэ? /1 оноо/

- A. Үе тэнгийнхэн В. Гэр бүл С. Сургууль
D. Хэвлэл мэдээлэл Е. Ажлын байр

3. Доорх ойлголтуудыг тодорхойлолттой нь зөв харгалзуулна уу. /3 оноо/

a	Нийгмийн гажуудал (девиаци)	1	Нийгмийн хэм хэмжээ, хүлээлтэд нийцэх төлөвийг хэлнэ.
b	Аялдах үйлдэл (конформист)	2	Гажуудлыг арилгах үүднээс нийгмийн гишүүдийн зүгээс гажуудагчийг шийтгэх, засан хүмүүжүүлэх зэрэг хэлбэрээр авч буй арга хэмжээнүүдийн цогц юм.
c	Нийгмийн хяналт	3	Нийгэм, нийгмийн бүлгийн олонх гишүүдийн хүлээн зөвшөөрсөн хэм хэмжээ, хүлээлттэй үл нийцэх төлөвийг хэлнэ.

- A. a1, b2, c3 В. a1, b3, c2 С. a3, b2, c1
D. a3, b1, c2 Е. a2, b3, c1

4. Чанарын судалгааны аргын онцлогийг тэмдэглэнэ үү. /1 оноо/

- A. Математик статистикийн аргуудаар шинжилгээ хийнэ
B. Хэмжилтийг мэдээлэл цуглуулахаас өмнө хийж стандартчлана
C. Цөөн тооны хувьсагч хоорондын хамаарлыг шалгахыг зорино
D. Стандартчлагдсан загварын дагуу үр дүнг бичнэ
E. Задгай мэдээллээс ерөнхий сэдэв, нотолгоог олж авахад дүн шинжилгээ хийнэ

5. XX зуунд Монгол улсын хүн ам 647.5 мянгаас 2373.5 мянга болж бараг 4 дахин өссөн нь нийгмийн ямар үзэгдэлтэй холбоотой вэ? /1 оноо/

- A. Нийгмийн өөрчлөлт В. Нийгмийн давхраажилт
C. Нийгмийн гажуудал D. Нийгмийн судалгаа Е. Нийгмийн бүтэц

6. Эдийн засгийн баялаг, нэр хүнд, эрх мэдэлд хүрэх адил бус боломж, нөхцлийг нийгмийн ямар ойлголтоор илэрхийлдэг вэ? /1 оноо/

- A. Нийгмийн нийтлэг В. Нийгмийн давхраажилт С. Тэгш бус байдал
D. Нийгмийн ялгарал Е. Нийгмийн давхраа

7. “Тун бага хувийг эзэлдэг ч нийгмийн баялгийн дийлэнх хэсгийг эзэмшдэг. Нийгмийн байр суурь нь үе залгамжилдаг” энэ шинжүүд нийгмийн ямар ангид хамаарах вэ? /1 оноо/

- A. Дээдийн доод В. Дээдийн дээд С. Дундын дээд
D. Дундын дунд Е. Ажилчин анги

8. Нийгмийн давхраажилтыг судлах шүүмжлэлт онолын гол хандлагыг тэмдэглэнэ үү. /1 оноо/

- F. Бүх нийгэмд байр суурийн нэр хүндээс хамаарсан шатлал оршин байдаг.
G. Нэр хүнд, ажил мэргэжлийн байр суурийн ялгарал бол нийгмийн давхраажилтийн суурь шалтгаан мөн

- H. Нийгмийн давхраажилт бол уламжлал, тогтсон байдлаас шалтгаалан өөрөө жам ёсоор оршин тогтнодог үзэгдэл мөн
- I. Өмч болон эрх мэдлийн ялгарал байх бөгөөд төр нь ноёрхогч ангийн эрх ашгийг хэрэгжүүлэхэд үйлчилж байдаг
- J. Хөдөлмөрийн хуваарь нийгмийн зохион байгуулалтын үндэс болохын зэрэгцээ тэгш бус байдалд хүрэх үндсэн шалтгаан мөн

9. Бүтэц-чиг үүргийн онолын үүднээс Янки хотын нийгмийн давхраажилтыг судалсан судлаач Л. Уорнерын жишээ загвар аль нь вэ? /2 оноо/

- A. Дэлгүүрийн эзэн, эмчийг нэр хүндээр өөрөөсөө илүү гэж үзвэл түүнийг дэлгүүрийн эзнээс дээд ангид оруулж судална.
- B. Ер бусын хүчинтэй харилцахыг онцгой чухал гэж үзэх нийгэмд шашны зүтгэлтэн, санваартан, бөө, шидтэний байр суурь илүү өндрөөр үнэлэгдэнэ.
- C. Байгууллагад хувь хүмүүс материаллаг урамшуулал авах, эрх чөлөөтэй байх, нэр хүндтэй байх, чөлөөт цаг ихтэй байх зэрэг олон янзын ашиг сонирхолтой байна.
- D. Их хэмжээний баялгийг шинээр олж авсан баяныг бус, харин ядуурч хоосорсон язгууртныг хүмүүс илүүтэй хүндэтгэдэг.
- E. Ажил мэргэжлийн нэр хүндийн зэрэглэлийг тухайн хүний боловсрол, орлогын хэмжээгээр тодорхойлдог.

“D” ХУВИЛБАР

1. Социологич В. Занден “Нийгмийн хэсэг, элементүүдийн хооронд бэхжсэн тогтвортой харилцаа холбоо бол юм” гэжээ. Цэгийн оронд тохирох утгыг нөхнө үү. /1 оноо/

- A. Нийгмийн байр суурь B. Нийгэм C. Нийгмийн бүтэц
- D. Нийгмийн үүрэг E. Нийгмийн институт

2. Хүүхдүүд хамтран тоглох явцдаа дүрмээ хэлэлцэн тогтож, зохион байгуулалтад орж, бие даасан шийдвэр гаргах, гэр бүлээс гадуурх үйл ажиллагаанд оролцоход суралцдаг. Энэ нь нийгэмшилтийн аль агентад хамаарах вэ? /1 оноо/

- A. Хэвлэл мэдээлэл B. Сургууль C. Гэр бүл
- D. Үе тэнгийнхэн E. Ажлын байр

3. Доорх ойлголтуудыг тодорхойлолттой нь зөв харгалзуулна уу. /3 оноо/

a	Нийгмийн гажуудал (девиаци)	1	Нийгэм, нийгмийн бүлгийн олонх гишүүдийн хүлээн зөвшөөрсөн хэм хэмжээ, хүлээлттэй үл нийцэх төлөвийг хэлнэ.
b	Аялдах үйлдэл (конформист)	2	Нийгмийн хэм хэмжээ, хүлээлтэд нийцэх төлөвийг хэлнэ.
c	Нийгмийн хяналт	3	Гажуудлыг арилгах үүднээс нийгмийн гишүүдийн зүгээс гажуудагчийг шийтгэх, засан хүмүүжүүлэх зэрэг хэлбэрээр авч буй арга хэмжээнүүдийн цогц юм.

- A. a1, b2, c3 B. a1, b3, c2 C. a3, b2, c1
- D. a3, b1, c2 E. a2, b3, c1

4. Тоон судалгааны аргын онцлогийг тэмдэглэнэ үү. /1 оноо/

- A. Мэдээлэл нь ажиглагдсан зан үйл, үг яриа байна
- B. Математик статистикийн аргуудаар шинжилгээ хийнэ
- C. Мэдээллийн утгыг ойлгох, дүрслэн харуулахаар зорино
- D. Стандарчлагдсан загварын дагуу үр дүнг бичих албагүй

Е. Задгай мэдээллээс ерөнхий сэдэв, нотолгоо гаргахыг зорино

5. ХХ зуунд дэлхийн хүн ам 1.65 тэрбумаас 6 тэрбум болтлоо өссөн нь нийгмийн ямар үзэгдэлтэй холбоотой вэ? /1 оноо/

- A. Нийгмийн судалгаа В. Нийгмийн давхраажилт
C. Нийгмийн гажуудал D. Нийгмийн өөрчлөлт E. Нийгмийн бүтэц

6. Нийгмийн гишүүд хувийн болон нийгмийн шинжээрээ зааглагдан хуваагдах нь нийгмийн ямар үзэгдэл вэ? /1 оноо/

- A. Нийгмийн давхраа В. Нийгмийн давхраажилт
C. Нийгмийн нийтлэг D. Тэгш бус байдал E. Нийгмийн ялгарал

7. “Тун цөөн хувийг эзэлнэ. Нийгмийн байр суурь нь харьцангуй нээлттэй байдаг” энэ шинжүүд нийгмийн ямар ангид хамаарах вэ? /1 оноо/

- A. Дээдийн доод В. Дээдийн дээд C. Дундын дээд
D. Дундын дунд E. Ажилчин анги

8. Нийгмийн давхраажилтыг судлах зөрчилдөөний онолын гол хандлагыг тэмдэглэнэ үү. /1 оноо/

- A. Бүх нийгэмд байр суурийн нэр хүндээс хамаарсан шатлал оршин байдаг.
B. Нэр хүнд, ажил мэргэжлийн байр суурийн ялгарал бол нийгмийн давхраажилтын суурь шалтгаан мөн
C. Эрх мэдэл бүхий хэсэг өөрийн ашиг сонирхлоо хэрэгжүүлэх давуу нөхцөлд байх бол бусад нь тэрхүү ашиг сонирхлыг хэрэгжүүлэхээр нөхцөлд байна
D. Хөдөлмөрийн хуваарь нийгмийн зохион байгуулалтын үндэс болохын зэрэгцээ тэгш бус байдалд хүрэх үндсэн шалтгаан мөн
E. Нийгмийн давхраажилт бол уламжлал, тогтсон байдлаас шалтгаалан өөрөө жам ёсоор оршин тогтнодог үзэгдэл мөн

9. Бүтэц-чиг үүргийн онолын үүднээс нийгмийн давхраажилтыг судалсан судлаач

Т. Парсонсын жишээ загвар аль нь вэ? /2 оноо/

- F. Дэлгүүрийн эзэн, эмчийг нэр хүндээр өөрөөсөө илүү гэж үзвэл түүнийг дэлгүүрийн эзэнээс дээд ангид оруулж судална.
G. Байгууллагад хувь хүмүүс материаллаг урамшуулал авах, эрх чөлөөтэй байх, нэр хүндтэй байх зэрэг олон янзын ашиг сонирхолтой байна.
H. Их хэмжээний баялгийг шинээр олж авсан баяныг бус, харин ядуурч хоосорсон язгууртныг хүмүүс илүүтэй хүндэтгэдэг.
I. Ер бусын хүчинтэй харилцахыг онцгой чухал гэж үзэх нийгэмд шашны зүтгэлтэн, санваартан, бөө, шидтэний байр суурь илүү өндрөөр үнэлэгдэнэ.
J. Ажил мэргэжлийн нэр хүндийн зэрэглэлийг тухайн хүний боловсрол, орлогын хэмжээгээр тодорхойлдог.